

DA

DA

DA

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 5.11.2010
KOM(2010) 620 endelig

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

**Sjette rapport
om visse tredjelandes opretholdelse af visumpligten i strid med gensidighedsprincippet**

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning	3
2.	Resultater siden Kommissionens femte rapport om gensidighed	3
2.1.	Australien	3
2.2.	Brasilien	5
2.3.	Brunei Darussalam	6
2.4.	Canada.....	6
2.5.	Japan.....	9
2.6.	De Forenede Stater (USA)	9
3.	Konklusion	12

1. INDLEDNING

Rådets forordning (EF) nr. 539/2001 af 15. marts 2001 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser (bilag I til forordningen, "negativlisten"), og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav (bilag II til forordningen, "positivlisten")¹, er det grundlæggende instrument for EU's fælles visumpolitik og indeholder bestemmelser om en gensidighedsmekanisme, som bruges i tilfælde, hvor et tredjeland på positivlisten opretholder eller indfører en visumpligt for statsborgere fra en eller flere medlemsstater².

De fire første rapporter³ viste de gradvise fremskridt, der var gjort med hensyn til at løse problemer med manglende gensidighed. Den femte rapport om visumgensidighed⁴ af 19. oktober 2009 viste, at kun fem tredjelande på positivlisten fortsat krævede visum for statsborgere fra en eller flere medlemsstater.

Samme dag vedtog Kommissionen en ad hoc-rapport om Canadas genindførelse af visumpligt for tjekkiske statsborgere⁵. For første gang havde et tredjeland på positivlisten genindført visumpligt for en medlemsstats borgere siden indførelsen af den nye gensidighedsmekanisme i 2005. Kommissionen konkluderede, at medmindre Canada tog positive skridt til at lette formaliteterne for tjekkiske statsborgere, der ønskede at besøge Canada, og banede vej for en genindførelse af visumfrie rejser for dem inden udgangen af 2009, ville Kommissionen henstille, at der indføres eller genindføres visumpligt for bestemte kategorier af canadiske statsborgere.

Begge rapporter blev forelagt Rådet (RIA) den 23. oktober 2009. Rådet anmodede Kommissionen om at fortsætte bestræbelserne på at opnå fuld gensidighed i forbindelse med tredjelande, der fortsat krævede visum i strid med gensidighedsprincippet, herunder navnlig gennem genindførelsen af visumfrie rejser for tjekkiske statsborgere i forhold til Canada.

Den nuværende sjette rapport om visumgensidighed gør status over resultaterne af de bestræbelser, der er udfoldet siden den 19. oktober 2009.

2. RESULTATER SIDEN KOMMISSIONENS FEMTE RAPPORT OM GENSIDIGHED

2.1. Australien

Den nuværende situation

Siden den 27. oktober 2008 har borgere i alle medlemsstater og associerede Schengenlande haft ret til at anvende eVisitor-systemet, uanset deres tidligere status

¹ EFT L 81 af 21.3.2001, s. 1.

² Den nuværende gensidighedsmekanisme blev indført ved ændring af Rådets forordning (EF) nr. 539/2001 ved Rådets forordning (EF) nr. 851/2005 af 2. juni 2005 (EUT L 141 af 4.6. 2005, s. 3.).

³ KOM(2006) 3 endelig af 10.1.2006, KOM(2006) 568 endelig af 2.10.2006, KOM(2007) 533 endelig af 13.9.2007, KOM(2008) 486 endelig/2 of 9.9.2008.

⁴ KOM(2009) 560 endelig.

⁵ KOM(2009) 562 endelig.

(dvs. ETA eller eVisa)⁶. Et "eVisitor" er en tilladelse til at besøge Australien i turist- og erhvervsøjemed i en periode på højst tre måneder for hver indrejse. Et eVisitor er gyldigt i 12 måneder fra udstedelsesdatoen.

Behandling af ansøgninger om eVisitor

Siden indførelsen af eVisitor-systemet har Australien fremsendt regelmæssige rapporter til Kommissionen med statistikker over anvendelsen af eVisitor-systemet, som omfatter alle medlemsstater. Den tredje rapport, der dækker perioden fra den 1. juli 2009 til den 31. oktober 2009, blev forelagt den 18. januar 2010. I den periode blev der givet 132 036 eVisitor-tilladelser, heraf 88,54 % automatisk. Undtagen for statsborgere fra Rumænien (28,99 %), Bulgarien (40,95 %) og Slovakiet (69,92 %) ligger den automatiske godkendelsesprocent på over 82 %, med den højeste procent på 95,59 % for græske statsborgere. Som følge af en række integritetsspørgsmål vedrørende ansøgere fra nogle medlemsstater, som man var blevet opmærksom på, havde Australien besluttet at behandle flere af deres ansøgninger manuelt og undersøge dem nøjere. 745 ansøgninger blev afvist, hvoraf 263 var fra rumænske statsborgere. Det fremgår endvidere af statistikkerne, at den gennemsnitlige ændrede kvota for personer, der ikke rejser tilbage (MNRR⁷), var 0,71 %, idet Letland tegnede sig for den største kvote på 5,63 %.

Desuden blev der givet en oversigt for det første hele år med eVisitor (27. oktober 2008-31. oktober 2009). I løbet af året blev der indgivet 358 273 ansøgninger, hvoraf 86,94 % blev godkendt automatisk. Der blev registreret 1 863 afslag, heraf 761 for rumænske statsborgere. Den gennemsnitlige MNRR var 0,59 %, idet Rumænien tegnede sig for den største kvote på 4,83 %. Australien har anført, at selv om der ikke rejste sig yderligere integritetsspørgsmål i løbet af det første år, er der behov for en fortsat overvågning af ansøgninger fra bulgarske og rumænske statsborgere.

Den 4. april 2010 fremlagde Australien en fjerde rapport, der dækkede perioden fra den 1. juli 2009 til den 31. januar 2010. I denne periode blev der givet 255 178 eVisitor-tilladelser, heraf 87,69 % automatisk. Rumænien (25,63 %) og Bulgarien (36,61 %) havde de laveste godkendelsesprocenter. Rumænien havde den højeste MNRR på 6,23 % og Bulgarien en kvota på 3,72 %, mens den gennemsnitlige kvota lå på 0,75 %.

Den 10. juni 2010 fremlagde Australien en femte rapport, der dækkede perioden fra den 1. juli 2009 til den 30. april 2010 og perioden fra den 1. juli 2008 til den 30. april 2009. En sammenligning af disse to perioder viser, at procenten for automatisk godkendelse er steget fra 85,32 % til 87,09 %. Den automatiske godkendelsesprocent for bulgarske og rumænske ansøgere faldt imidlertid betydeligt henholdsvis fra 87,30 % til 35,38 % og fra 78,57 % til 27,94 %. Dette afspejler den omstændighed, at Australien som følge af de konstaterede integritetsspørgsmål behandler flere af deres

⁶ Nærmere oplysninger om ETA og eVisa findes i bilag 2 i den første rapport om visumgensidighed (KOM(2006) 3 endelig).

⁷ Den ændrede kvota for personer, der ikke rejser tilbage (Modified Non-Return Rate, MNRR), er en beregning af den kvote af besøgende, som er indrejst, hvis oprindelige visum er udløbet inden for rapporteringsperioden, og som enten fortsat opholder sig i Australien ulovligt, er rejst ud af Australien på et udløbet visum eller har ansøgt om et andet efterfølgende visum end visa, der anses for at indebære fordele for Australien.

ansøgninger manuelt. Australien har desuden anført, at ansøgninger fra lettiske statsborgere også viser sig at give anledning til integritetsspørgsmål.

Vurderingen af, om eVisitor svarer til Schengen-visumansøgningsprocessen, er ved at blive afsluttet og vil snart blive fremlagt i et separat dokument.

Vurdering

I princippet sikrer eVisitor ligebehandling af borgerne i alle medlemsstater og associerede Schengenlande. Desuden er den automatiske godkendelsesprocent fortsat meget høj. Rapporterne viser imidlertid, at som følge af de integritetsspørgsmål, som Australien er blevet opmærksom på, behandles ansøgninger fra statsborgere fra nogle medlemsstater hovedsagelig manuelt for at muliggøre en yderligere undersøgelse. Kommissionen vil derfor fortsat nøje overvåge behandlingen af eVisitor-ansøgninger.

2.2. Brasilien

Den nuværende situation

Statsborgere fra fire medlemsstater (Cypern, Estland, Letland og Malta) skal stadig have visum, når de indrejser i Brasilien.

Foranstaltninger, som er truffet for at opnå gensidighed

I sidste forhandlingsrunde, der foregik i Brasilia fra den 29. september til den 1. oktober 2009, blev der lagt sidste hånd på en aftale mellem Den Europæiske Union og Brasilien om visumfritagelse for kortvarige ophold for indehavere af almindeligt pas, og dermed afsluttedes forhandlingerne. Forhandlingerne om aftalen om visumfritagelse for indehavere af diplomatpas, tjenestepas eller officielt pas blev afsluttet den 19. november 2009.

Det tilbageværende spørgsmål om en ensidig erklæring fra Den Europæiske Union, der skulle afgives over for Brasilien for at bevare de eksisterende bilaterale aftaler (som fastsætter visumfritagelse for kategorier af rejsende, der ikke er omfattet af aftalen mellem EU og Brasilien), er blevet løst gennem en brevveksling mellem Kommissionen og Brasilien mellem februar og april 2010. I sit brev erklærede Europa-Kommissionen, at Den Europæiske Union forbeholdt sig ret til at suspendere aftalen for indehavere af almindeligt pas, såfremt Brasilien opsagde de eksisterende bilaterale aftaler. I sit svar tog Brasilien EU's erklæring til efterretning og bekræftede, at landet agtede at genforhandle nogle af de bilaterale aftaler fra sag til sag, i samarbejde med den anden part.

Den 28. april 2010 blev begge aftaler formelt parafet.

Den 6. august 2010 vedtog Kommissionen udkastet til afgørelser om undertegnelse og indgåelse af de to aftaler mellem EU og Brasilien om visumfritagelse for kortvarige ophold. Afgørelserne om undertegnelse blev vedtaget af Rådet på RIA-Rådets møde den 7.-8. oktober 2010, hvilket vil gøre det muligt for EU formelt at undertegne aftalerne med Brasilien.

Vurdering

Kommissionen er tilfreds med paraferingen af de respektive aftaler om visumfritagelse for kortvarige ophold for indehavere af almindeligt pas og for indehavere af diplomatpas, tjenstepas eller officielt pas. Kommissionen håber, at begge parter vil kunne ratificere begge aftaler via deres interne procedurer så hurtigt som muligt for at sikre, at borgerne i alle medlemsstater kan rejse visumfrit til Brasilien.

2.3. Brunei Darussalam

Den nuværende situation

Borgerne i alle medlemsstater er omfattet af en visumfritagelse på 30 dage. Denne visumfritagelse kan forlænges lokalt med to perioder af 30 dages varighed op til et visumfrit ophold af højst 90 dages varighed. Amerikanske statsborgere har imidlertid umiddelbart ret til et ophold af 90 dages varighed, hvis de er indehavere af et almindeligt maskinlæsbart pas.

Foranstaltninger, som er truffet for at opnå gensidighed

Kommissionen har haft yderligere tekniske drøftelser med Brunei Darussalams mission ved Den Europæiske Union om mulighederne for fuld visumfritagelse af 90 dages varighed for EU-borgere. Der har fundet interne drøftelser sted mellem ministerier i Brunei Darussalam om mulighederne for at udvide visumfritagelsen til 90 dage. Myndighederne i Brunei Darussalam kræver imidlertid en formel anmodning fra EU om at udvide visumfritagelsen til 90 dage. Den 24. juni 2010 anmodede Kommissionen formelt myndighederne i Brunei Darussalam om at omfatte EU-borgere af en 90-dages visumfritagelse.

Vurdering

Kommissionen vil afvente reaktionen fra Brunei Darussalam på sin formelle anmodning, inden den fastlægger mulige yderligere foranstaltninger.

2.4. Canada

Den nuværende situation

Der er stadig visumpligt for statsborgere fra Bulgarien, Den Tjekkiske Republik og Rumænien.

Situationen med hensyn til Den Tjekkiske Republik

Efter Canadas genindførelse af visumpligt for tjekkiske statsborgere den 14. juli 2009 vedtog Kommissionen den 19. oktober 2009 en ad hoc-rapport om denne genindførelse. Kommissionen anførte to foranstaltninger, som Canada skulle gennemføre på en tilfredsstillende måde inden udgangen af 2009, dvs. genetablere visumudstedelsesfaciliteterne i Den Tjekkiske Republik og bane vejen for en genindførelse af visumfrie rejser for tjekkiske statsborgere. Kommissionen henstillede, at der indføres eller genindføres visumpligt for bestemte kategorier af canadiske statsborgere, medmindre Canada opfyldte disse to betingelser.

Ved brev af 10. december 2009 meddelte Canada Kommissionen, at tjekkiske visumansøgere fra den 21. december 2009 ville være i stand til at indgive ansøgning, tale til en ansat på visumkontoret og afhente deres visum på den canadiske ambassade i Prag. På mødet i Rådet (RIA) den 25. februar 2010 anførte Kommissionen, at den første af de to betingelser i ad hoc-rapporten var blevet opfyldt med etableringen af visumfaciliteter i Prag fra den 21. december 2009.

Det andet møde i den canadisk-tjekkiske ekspertarbejdsgruppe blev afholdt den 15. marts 2010 i Prag og havde også deltagelse af Kommissionen. Mødet gav mulighed for en indgående drøftelse af det mulige indhold af foranstaltninger, som kunne få Canada til at beslutte at ophæve visumplikten for tjekkiske statsborgere i fremtiden. På grundlag af denne drøftelse udarbejdede Kommissionen et udkast til foranstaltningerne, som består af to dele: for det første foranstaltninger, hvor processen allerede er iværksat, og som på længere sigt skulle forhindre en lignende situation som den, der var baggrunden for, at Canada genindførte visumplikten for Den Tjekkiske Republik, og for det andet foranstaltninger, som ville gøre det muligt for Canada at beslutte at ophæve visumplikten, inden de første foranstaltninger er gennemført fuldt ud. Både Canada og Den Tjekkiske Republik tilsluttede sig dette udkast til foranstaltninger.

Den 30. marts 2010 fremsatte den canadiske regering forslaget til Balanced Refugee Reform Act (Bill C-11) i parlamentet. Lovforslaget omfatter ændringer i forbindelse med Immigration and Refugee Board (IRB), den myndighed, der skal udpege sikre hjemlande, begrænsninger af risikovurderinger inden udsendelse og andre procedurer efter ansøgningen samt rettidig udsendelse af afviste asylansøgere. Dette skulle medføre hurtigere afgørelser, yde beskyttelse til personer, der har behov herfor, og hurtigere udsendelse af afviste ansøgere. Efter godkendelsen i underhuset og senatet blev lovforslaget stadfæstet af generalguvernøren den 29. juni 2010. Stadfæstelsen er den periode af gennemførelsen af lovforslaget, hvor der skal udarbejdes yderligere bestemmelser og operationelle retningslinjer og rekrutteres og uddannes ekstra personale. Det tredje møde i den canadisk-tjekkiske ekspertarbejdsgruppe blev afholdt den 14. maj 2010 i Ottawa og havde ligeledes deltagelse af Kommissionen. Udkastet til foranstaltninger som aftalt efter mødet i Prag blev anvendt som grundlag for drøftelsen. Hvert punkt i udkastet blev drøftet, og for hvert punkt blev der fastsat foranstaltninger og frister. Der er opnået enighed om det dokument, der er udarbejdet af Den Tjekkiske Republik: "Foranstaltninger vedrørende visumordningen mellem Den Tjekkiske Republik og Canada (som aftalt på ekspertarbejdsgruppens møde i Ottawa den 14. maj 2010)".

Det fjerde møde i den canadisk-tjekkiske ekspertarbejdsgruppe blev afholdt den 20. september 2010 i Prag og havde igen deltagelse af Kommissionen. Det blev undersøgt, hvilke fremskridt der var gjort med hensyn til gennemførelsen af de foranstaltninger, der var aftalt i dokumentet "Foranstaltninger vedrørende visumordningen mellem Den Tjekkiske Republik og Canada". Det blev aftalt, at Canada vil gennemføre et ekspertbesøg med henblik på dataindsamling i Den Tjekkiske Republik inden for rammerne af gennemgangen af sin visumpolitik i november eller begyndelsen af december 2010. Canada meddelte, at gennemførelsesbestemmelserne til Balanced Refugee Reform Act skulle vedtages, og at loven efter planen ville træde i kraft inden udgangen af 2011.

Situationen med hensyn til Bulgarien og Rumænien

Spørgsmålet om visumfritagelse for alle EU-borgere i forhold til Canada blev rejst ved flere lejligheder, navnlig på topmødet mellem EU og Canada den 5. maj 2010, hvor Den Europæiske Union pressede stærkt på for at nå det fælles mål om visumfritagelse for alle EU-borgere, der rejser til Canada. Canada bekræftede sit ønske om at løse de tilbageværende hindringer for at nå dette mål så hurtigt som muligt.

Efter canadiske embedsmænds tekniske besøg i Bulgarien og Rumænien i april 2008 underrettede Canada i marts 2009 disse to lande om konklusionerne af de foretagne undersøgelser. Begge medlemsstater har fremlagt ajourførte oplysninger om disse konklusioner. Canada gav udtryk for fortsat bekymring over for begge medlemsstater, men også for fortsat at ville samarbejde, og tilkendegav, at man gerne modtog yderligere ajourførte oplysninger på de områder, der gav anledning til bekymring.

Siden den sidste rapport har canadiske embedsmænd flere gange haft møder med embedsmænd fra den rumænske ambassade i Ottawa for at drøfte visum- og indvandringsspørgsmål. Canada har meddelt de rumænske myndigheder, at man ikke har planer om at ophæve visumplikten denne gang. Endvidere har Canada meddelt begge medlemsstater, at man fortsat overvåger udviklingen i Rumænien og Bulgarien og de fremskridt, der gøres i landene for at opfylde Canadas kriterier for visumfritagelse.

Vurdering

Hvad angår situationen med hensyn til Den Tjekkiske Republik, havde Kommissionen opstillet to betingelser, der skulle opfyldes af Canada. Den første betingelse var opfyldt med etableringen af visumfaciliteter i Prag fra den 21. december 2010.

Hvad angår den anden betingelse vedrørende foranstaltninger med henblik på genindførelse af visumfrie rejser for tjekkiske statsborgere, mener Kommissionen, at denne betingelse nu også er blevet opfyldt. Efter det tredje møde i den canadisk-tjekkiske ekspertarbejdsgruppe nåede Canada og Den Tjekkiske Republik til enighed om det dokument, der var udarbejdet af Den Tjekkiske Republik. Dokumentet har ganske vist titlen "Foranstaltninger vedrørende visumordningen mellem Den Tjekkiske Republik og Canada (som aftalt på ekspertarbejdsgruppens møde i Ottawa den 14. maj 2010)", men indeholder efter Kommissionens opfattelse de pågældende "foranstaltninger", hvorved den anden betingelse opfyldes. Kommissionen mener derfor, at Canada har opfyldt begge betingelser i ad hoc-rapporten.

På det fjerde møde i den canadisk-tjekkiske ekspertarbejdsgruppe den 20. september 2010 i Prag blev der opnået yderligere fremskridt med hensyn til gennemførelsen af foranstaltningerne; det blev navnlig aftalt, at Canada vil gennemføre et besøg med henblik på dataindsamling i Den Tjekkiske Republik inden for rammerne af gennemgangen af sin visumpolitik inden udgangen af 2010, hvilket kunne åbne konkrete muligheder for, at Canada kunne træffe afgørelse om at genindføre visumfritagelse for de tjekkiske statsborgere. Kommissionen mener derfor, at der på nuværende tidspunkt ikke er behov for at anbefale gengældelsesforanstaltninger over for Canada. Kommissionen vil imidlertid nøje overvåge, hvilke fremskridt der gøres med hensyn til gennemførelsen af foranstaltningerne, navnlig om Canada sørger for hurtig og relevant opfølgning af besøget med henblik på dataindsamling i Den

Tjekkiske Republik inden udgangen af 2010. Endvidere bemærker Kommissionen, at ophævelsen af visumpligten for tjekkiske statsborgere ikke bør afvente gennemførelsen af asylreformen i Canada; Den Tjekkiske Republik, Canada og Kommissionen blev i referatet fra det andet møde i ekspertarbejdsgruppen den 15. marts 2010 enige om, at "vedtagelsen af den nye canadiske asyllovgivning – som i givet fald ikke gennemføres inden 2013 – ikke bør være en betingelse for ophævelsen af visumpligten; gennemførelsen af andre foranstaltninger ville gøre det muligt for Canada at beslutte at ophæve visumpligten inden tidspunktet for gennemførelsen af denne nye canadiske asyllovgivning", og bekræftet af Canada på det fjerde møde i ekspertarbejdsgruppen den 20. september 2010.

Med hensyn til Bulgarien og Rumænien er Kommissionen opmærksom på, at begge lande endnu ikke opfylder alle Canadas kriterier for visumfritagelse. Kommissionen vil dog nøje overvåge situationen og fortsætte drøftelserne med Canada for at fremskynde ophævelsen af visumpligten for statsborgere fra Bulgarien og Rumænien.

2.5. Japan

Den nuværende situation

Borgerne i alle medlemsstater er omfattet af visumfritagelse ved rejser til Japan. Visumfritagelsen for statsborgere fra Rumænien gælder imidlertid kun midlertidigt, fra den 1. september 2009 til den 31. december 2011.

Midlertidig visumfritagelse for rumænske statsborgere

Japan har anført, at man vil evaluere den midlertidige visumfritagelse for rumænske statsborgere ét år efter ikrafttrædelsen heraf. Fra september til december 2010 vil immigrationskontoret under det japanske justitsministerium indsamle og analysere relevante oplysninger, herunder hvor mange der bliver i landet efter visummets udløb.

Den attaché, som blev udstationeret fra det rumænske forvaltnings- og indenrigsministerium til Rumæniens ambassade i Japan – en af betingelserne for midlertidigt at ophæve visumpligten – har udviklet nære samarbejdsrelationer med det japanske immigrationskontor.

Vurdering

Kommissionen vil afvente det japanske immigrationskontors evaluering af det første år med midlertidig visumfritagelse for rumænske statsborgere og håber, at denne evaluering vil få Japan til at omdanne den midlertidige visumfritagelse til en permanent fritagelse.

2.6. De Forenede Stater (USA)

Den nuværende situation

Der er stadig visumpligt for statsborgere fra Bulgarien, Cypern, Polen og Rumænien.

Den 5. april 2010 tilsluttede Grækenland sig visumfritagelsesprogrammet (Visa Waiver Program, VWP).

Foranstaltninger, som er truffet for at opnå gensidighed

Kommissionen fortsatte med at rejse spørgsmålet om manglende gensidighed over for de amerikanske myndigheder på teknisk og politisk plan, bl.a. på trojkamødet mellem EU og USA om retlige og indre anliggender den 28. oktober 2009, på møderne i EU-USA-taskforcen den 10. december 2009 og 10. marts 2010, på de uformelle møder på højt niveau om retlige og indre anliggender i januar 2010 og i juli 2010 og på mødet mellem EU og USA om retlige og indre anliggender den 8.-9. april 2010. Den 2. november 2009 blev den endelige lov vedrørende lægeundersøgelse af udlændinge offentliggjort i Federal Register vol. 74, nr. 210, som trådte i kraft fra den 4. januar 2010. Herved blev hiv/aids slettet på listen over smitsomme sygdomme. Dette betyder, at personer med hiv/aids opfylder betingelserne for at rejse under VWP fra den 4. januar 2010.

Den 20. januar 2010 indledte USA's Customs and Border Protection (CBP) en 60-dages overgangsperiode til tvungen overensstemmelse med ESTA (Electronic System for Travel Authorization) for luftfartsselskaberne. VWP-rejsende uden et godkendt ESTA kan af luftfartsselskaberne nægtes boarding.

Den 4. marts 2010 underskrev præsident Barack Obama lovforslaget til H.R. 1299, "United States Capitol Police Administrative Technical Corrections Act of 2009", som omfatter Travel Promotion Act of 2009 (TPA). TPA ændrer Immigration and Nationality Act i den forstand, at ministeren for national sikkerhed senest 6 måneder efter vedtagelsen af TPA skal indføre et gebyr for at bruge ESTA og påbegynde ansættelsen og opkrævningen af dette gebyr. Det indledende gebyr vil være på 10 USD pr. rejsetilladelse og et beløb, der vil gøre det muligt i det mindste at sikre fuld dækning af omkostningerne til tilvejebringelse og administration af ESTA, og som skal fastsættes af ministeren for national sikkerhed. Der er ved flere lejligheder og i en række breve udtrykt bekymring over gebyret (nærmere oplysninger om den bekymring, der er udtrykt i forskellige henvendelser, findes i den femte rapport om visumgensidighed)⁸. Endvidere blev der den 23. december 2009 endnu en gang udtrykt bekymring i fælles breve fra Den Europæiske Union og Japan til udenrigsminister Hilary Clinton og ministeren for national sikkerhed, Janet Napolitano.

Den 20. maj 2010 meddelte Janet Napolitano, minister for national sikkerhed, at indrejse-/udrejseformularen (I-94W) ville blive afskaffet i papirform for rejsende under VWP. Ved udgangen af denne sommer vil anvendelsen af I-94W i papirform være afskaffet i alle lufthavne. Dette betyder, at rejsende kun skal udfylde ESTA på webstedet og ikke længere behøver også at udfylde I-94W. Under overholdelse af fristen i TPA-forslaget bebudede USA's Homeland Security Customs and Border Protection den 6. august 2010 offentliggørelsen af den midlertidige lov, Interim Final Rule, vedrørende det såkaldte Travel Promotion Fee og et gebyr for brug af ESTA-systemet, som trådte i kraft den 8. september 2010. I henhold hertil skal ESTA-ansøgere betale et gebyr på 14 USD, der fremkommer som summen af 10 USD pr.

⁸ KOM(2009) 560 endelig, s. 7 og 8.

rejsetilladelse, fastsat i TPA-forslaget, og et gebyr på 4 USD, der fastsættes af ministeren for national sikkerhed, for at sikre fuld dækning af omkostningerne til tilvejebringelse og administration af ESTA-systemet. Gebyret på 4 USD opkræves af alle, der ansøger om en elektronisk rejsetilladelse, mens gebyret på 10 USD kun opkræves for godkendte ESTA-ansøgninger.

ESTA-gebyret opkræves for nye registreringer fra og med den 8. september 2010. Såfremt en rejsende allerede er registreret i ESTA, behøver vedkommende i princippet ikke at registrere sig igen og betale gebyret efter den 8. september 2010.

Betalingen skal foretages med udvalgte kredit- eller debetkort. Ministeriet for national sikkerhed er ved at undersøge andre foranstaltninger med hensyn til betaling i fremtiden.

Samme dag, som USA gav meddelelse om Interim Final Rule vedrørende ESTA-gebyret, udsendte Kommissionen en offentlig udtalelse, hvor den på den ene side gav udtryk for, at den var klar over, at denne afgørelse er truffet i overensstemmelse med de juridiske forpligtelser i henhold til TPA-forslaget, men på den anden side udtrykte stor beklagelse over gebyrets indførelse. De betænkeligheder, som EU og Kommissionen havde givet udtryk for flere gange, blev gentaget, nemlig at disse nye krav, der kun gælder for rejsende under VWP, er i strid med USA's forpligtelse til at fremme den transatlantiske mobilitet og vil være en yderligere hindring for EU-borgernes indrejse i USA.

Kommissionen fremsendte skriftlige bemærkninger til USA vedrørende denne Interim Final Rule den 7. oktober 2010 inden for rammerne af den offentlige høringsprocedure, som USA havde igangsat, og mindede endnu en gang om sine betænkeligheder ved de hindringer for den transatlantiske mobilitet, som disse nye krav skabte, og kommenterede specifikt bestemmelser i denne midlertidige regel, f.eks. vedrørende betalingsmidlerne og databeskyttelsesaspekterne.

Final Rule vedrørende ESTA er endnu ikke blevet offentliggjort i Federal Register. Når det er sket, vil Kommissionen foretage en endelig vurdering under hensyntagen til alle eventuelle ændringer, herunder indførelsen af et gebyr for ESTA.

Den såkaldte dobbelte strategi, som De Faste Repræsentanters Komité (Coreper) godkendte den 12. marts 2008, kræver særlige hensyn i relation til anvendelsen af eksterne kompetencer under Lissabontraktaten. Dette er noget, som Kommissionen vil undersøge nærmere. Selv om EU-komponenten endnu ikke er færdiggjort, har USA alligevel ladet yderligere medlemsstater tilslutte sig VWP; f.eks. Grækenland i april 2010. Det skal endvidere bemærkes, at nogle af de amerikanske retlige krav, som falder ind under EU's kompetence – og som ville blive opfyldt via en brevveksling mellem EU og USA – med hensyn til (fortsat) deltagelse i VWP, endnu ikke er opfyldt af nogle medlemsstater, f.eks. udstedelsen af biometriske pas.

Vurdering

Kommissionen glæder sig over, at Grækenland også har tilsluttet sig VWP. Da der endnu ikke er indført et biometrisk udrejsesystem for flytrafik (en af konsekvenserne af 9/11-loven), der gør det muligt at kontrollere mindst 97 % af de udenlandske statsborgere, der udrejser via amerikanske lufthavne, er tærsklen for

visumafslagsprocenten fortsat 3. På basis af de seneste visumafslagsprocenter for de fire medlemsstater, der endnu ikke deltager i VWP, betyder det, at kun Cypern opfylder denne tærskel. Cypern opfylder imidlertid ikke de andre retlige kriterier, som USA har fastsat for deltagelse i VWP. Kommissionen vil fortsat rejse spørgsmålet om manglende gensidighed i sine kontakter med USA for så hurtigt som muligt at få indført fuld visumgensidighed.

Hvad angår spørgsmålet om hiv/aids, glæder Kommissionen over, at hiv/aids er blevet fjernet fra listen over smitsomme sygdomme, og at personer med hiv/aids nu opfylder betingelserne for at rejse under VWP.

Med hensyn til Interim Final Rule vedrørende ESTA-gebyret har Kommissionen, selv om den er klar over, at denne afgørelse er truffet i overensstemmelse med forpligtelserne i Travel Promotion Act, udtrykt stor beklagelse over USA's indførelse af dette nye gebyr. Kommissionen har gentaget de betænkeligheder, der allerede er givet udtryk for i en række henvendelser på EU-plan, nemlig at indførelsen af et gebyr for ESTA er en yderligere hindring for EU-borgeres indrejse i USA og i strid med det hyppigt fremsatte ønske om en styrkelse af de transatlantiske kontakter og af samarbejdet. Kommissionen fremsendte skriftlige bemærkninger til USA vedrørende Interim Final Rule den 7. oktober 2010 inden for rammerne af den offentlige høringsprocedure, som USA havde igangsat. Kommissionen vil fortsat gøre opmærksom på sine betænkeligheder med hensyn til ESTA-gebyret over for USA.

Kommissionen har endnu ikke afsluttet sin vurdering af ESTA med henblik på at fastslå, om systemet svarer til Schengen-visumansøgningsprocessen, da den endelige ESTA-lovgivning endnu ikke er offentliggjort i Federal Register. Der er ingen tvivl om, at opkrævning af et gebyr vil indgå som en yderligere faktor i denne vurdering.

3. KONKLUSION

Gennemførelsen af den nye gensidighedsmekanisme, der blev indført i 2005 ved Rådets forordning (EF) nr. 851/2005 kan anses for tilfredsstillende. Australien og Japan sikrer nu ligebehandling af borgerne i alle medlemsstater, men den endelige konstatering af, om der foreligger fuld visumgensidighed, afventer henholdsvis en yderligere vurdering af eVisitor-systemet og en permanent visumfritagelse for Rumænien. Med Brasilien vil Den Europæiske Union meget snart undertegne to aftaler om visumfritagelse – den ene for indehavere af almindeligt pas og den anden for indehavere af diplomatpas, tjenestepas eller officielt pas – som vil sikre visumgensidighed. Kommissionen vil arbejde for en hurtig ratificering af disse aftaler fra Den Europæiske Unions side og overvåge ratificeringen fra Brasiliens side.

Der består kun et meget begrænset antal tilfælde af "manglende gensidighed", hvoraf to har særlige karakteristika:

- Brunei Darussalam giver alle EU-borgere visumfritagelse, men kun på 30 dage, idet fritagelsen kan forlænges med to perioder af 30 dages varighed; Kommissionen vil fortsætte bestræbelserne på at opnå fuld gensidighed, selv om den nuværende situation ikke medfører problemer for EU-borgere

- Canada har genindført visumpligten for tjekkiske statsborgere, men der er blevet fastlagt foranstaltninger for at gøre det muligt for Canada at ophæve visumpligten igen for statsborgere fra Den Tjekkiske Republik, inden den nye canadiske asyllovgivning gennemføres; den resultatorienterede gennemførelse af foranstaltningerne vil blive overvåget nøje af Kommissionen, navnlig om Canada sørger for hurtig og relevant opfølgning af besøget med henblik på dataindsamling i Den Tjekkiske Republik inden udgangen af 2010.

Ved behandlingen af de øvrige resterende tilfælde af manglende gensidighed, dvs. med hensyn til USA (visumpligt for Bulgarien, Cypern, Rumænien og Polen) og Canada (visumpligt for Bulgarien og Rumænien), stilles EU over for begrænsninger i sin gensidighedsmekanisme som fastsat i den gældende EU-ret. I disse tilfælde anser tredjelande således medlemsstater for ikke at opfylde objektive kriterier for visumfritagelse, som disse tredjelande har fastsat ensidigt i deres nationale lovgivning (f.eks. ved ikke at udstede biometriske pas, ikke opfylde fastsatte tærskler for visumafslag og/eller antallet af personer, der bliver i landet efter visummets udløb).

Kommissionen vil fortsat rejse disse spørgsmål ved alle relevante lejligheder og i alle relevante fora med de pågældende tredjelande. Samtidig opfordrer Kommissionen Europa-Parlamentet, Rådet og medlemsstaterne til at overveje, hvordan disse tilfælde af manglende gensidighed kan tages yderligere op.